

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 99.298 van 1 oktober 2001  
in de zaak A. 105.366/IX-2879.**

In zake : Jan MEULEMAN,  
wonende te WEZEMBEEK-OPPEM,  
Hermelijnlaan 4

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van  
Ambtenarenzaken,  
die woonplaats kiest bij  
advocaat J.L. JASPAR,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Louizalaan 65.

---

**DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,**

Gezien het verzoekschrift dat Jan MEULEMAN, adjunct-adviseur bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, op 30 mei 2001 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, samengevat op 18 juli 1966;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van hetzelfde besluit;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 7 september 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 24 september 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad L. HELLIN;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van advocaat B. VERDEGEM die, loco advocaat J.L. JASPAR verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgescreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, samengevat op 18 juli 1966, is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 31 maart 2001.

Dit koninklijk besluit is in werking getreden op 1 mei 2001 en vervangt van dan af het koninklijk besluit van 30 november 1966 dat tot dan toe dezelfde materie regelde. Laatstgenoemd besluit blijft evenwel, krachtens de overgangsbepaling vervat in artikel 23 van het bestreden besluit, verder van toepassing op de taalexamens die aan de gang zijn op de datum van inwerking-treding van het genoemde besluit.

Het bestreden besluit regelt onder meer de samenstelling van de examencommissies. De artikelen 3 en 4 bepalen daaromtrent het volgende :

“Art.3. De commissies van de taalexamens zetelen onder het voorzitterschap van de Afgevaardigd bestuurder van het Selectiebureau van de Federale Overheid of van zijn afgevaardigde. De voorzitter is stemgerechtigd. Bij staking van stemmen is zijn stem doorslaggevend.  
(...)

Art.4.§ 1. Om het even voor welke functies of betrekkingen de kandidaten bestemd zijn, moeten de examencommissies samengesteld zijn uit :

1° een voorzitter, zoals in artikel 3 is bepaald;

2° ten minste twee assessoren en eventueel hun plaatsvervanger.

§ 2. Als assessoren kunnen worden aangewezen:

- leden van het onderwijzend personeel die lesgeven of les gegeven hebben op het niveau van de waar te nemen functie of betrekking;
- een ambtenaar behorende tot niveau 1 van het rijkspersoneel of een daarmee gelijkgesteld personeelslid, met dien verstande dat die assessor een rang moet bekleden die minstens even hoog is als de rang van de betrekking waarvoor het examen ingericht wordt, of
- personen die wegens hun bevoegdheid of hun specialisatie bijzonder geschikt zijn.

Voor het mondelinge examengedeelte mag in de examencommissies hoogstens één ambtenaar worden aangesteld.

(...)”.

1.2. In het Belgisch Staatsblad van 10 mei 2001 kondigt het Selectiebureau van de Federale Overheid de organisatie aan, in uitvoering van het koninklijk besluit van 8 maart 2001, van twee sessies taalexamens over onder meer de kennis van het Frans in de loop van het jaar 2001.

Verzoeker schrijft zich in voor een examen Frans ingericht op grond van artikel 9, § 2.

## 2. Over het voorwerp van de vordering.

Overwegende dat, zoals hierna zal blijken, de middelen aangevoerd door verzoeker uitsluitend gericht zijn tegen de samenstelling van de jury wat de assessoren betreft; dat de bedoelde samenstelling geregeld is in artikel 4 van het bestreden besluit zodat het voorwerp van de vordering dan ook wordt beperkt tot dat artikel;

## 3. Over de gegrondheid van de vordering.

Overwegende dat luidens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.1. Overwegende dat wat de eerste voorwaarde betreft verzoeker in een eerste middel de schending aanvoert van het gelijkheidsbeginsel doordat, eerste onderdeel, de nieuwe samenstelling van de jury zoals bepaald in artikel 4 van het bestreden koninklijk besluit geen voldoende waarborg biedt voor een objectieve en gelijke behandeling van de examinandi en bijgevolg voor een gelijke toegang tot de openbare ambten, en, tweede onderdeel, de nieuwe samenstelling van de examenjury tot gevolg heeft dat de jury voor de taalexamens die vallen onder de wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken verschilt van de examenjury's voor de taalexamens die voorgeschreven zijn door andere taalwetten, meer bepaald de taalwet in gerechtszaken en de legertaalwet; dat hij met betrekking tot het eerste onderdeel uiteenzet dat er slechts minimum twee bijzitters zijn terwijl er vroeger voorzien was in drie en dat onder de vorige regeling naast de ambtenaar in de regel twee professoren als assessor moesten optreden, terwijl het in de nieuwe regeling mogelijk is dat er naast de ambtenaar nog slechts één assessor is die geen professor meer hoeft te zijn maar alleen moet behoren tot het onderwijzend personeel en les moet geven of les moet gegeven hebben op het niveau van de waar te nemen betrekking; dat er ook niet gespecificeerd wordt wat er onder deze omschrijving moet worden verstaan zodat ook docenten of assistenten kunnen worden aangesteld en dat in samenhang met het reduceren van het aantal bijzitters die vage omschrijving van de hoedanigheid van de leden van het onderwijzend personeel de waarborg van objectiviteit vermindert; dat artikel 4, § 2, tweede lid, ook als gevolg lijkt te hebben dat er in de jury voor het mondeling gedeelte geen assessor-ambtenaar kan worden aangesteld aangezien de voorzitter al een ambtenaar is en dat “deze bepaling (..) dan ook niet duidelijk en werkbaar (is), waardoor het bezwaar blijft bestaan dat de meerderheid van de jury (de voorzitter en een assessor-ambtenaar) kan bestaan uit ambtenaren (in geval van het wettelijke minimum van drie leden), wat geen structurele waarborg biedt voor objectiviteit”; dat in haar advies de afdeling wetgeving van de Raad van State heeft gewezen op de zeer grote appreciatievrijheid van de Vaste Wervingssecretaris bij het samenstellen van de examencommissies en dat de door de afdeling wetgeving gemaakte opmerking er lijkt op te wijzen dat enkel het artikel 4 van het door het bestreden besluit opgeheven besluit van 30 november 1966 de nodige wettelijke en structurele garanties bood op een objectieve, onpartijdige en onafhankelijke examenjury die de gelijke behandeling van de examinandi waarborgde; dat ten slotte er uit het dossier geen afdoende redenen blijken ter verantwoording van de nieuwe regeling die in wezen slechts in de samenstelling van de examenjury verschilt van de oude regeling; dat, met

betrekking tot het tweede onderdeel, er naast de taalregeling in bestuurszaken nog andere taalregelingen bestaan die vergelijkbare feitelijke en juridische situaties regelen, namelijk de taalregelingen voor het leger en in gerechtszaken en dat het in die regelingen ook gaat om kandidaten die een openbaar ambt uitoefenen, die hun kennis van de tweede landstaal moeten bewijzen aan de hand van een taalexamen af te leggen voor een examenjury en voor wie de kennis van die tweede landstaal wettelijk vereist is voor de uitoefening van bepaalde functies binnen hun respectievelijk domein; dat de artikelen 43 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken bepaalt dat de examencommissie bestaat uit, naast de voorzitter, vier leden waarvan twee hoogleraren in de taalkunde aan een inrichting voor universitair onderwijs, waarvan één uit het officieel en één uit het vrij onderwijs; dat volgens de bepalingen van het koninklijk besluit van 15 maart 1984 houdende inrichting van de examencommissies belast met het afnemen van de proeven van de taalexamens bepaald door de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger, de examenjury bestaat uit een voorzitter of ondervoorzitter en drie bijzitters, namelijk een militair, een burger en een examinerator en dat het burgerlijk lid en de examinerator omwille van hun beroepsfunctie zoals omschreven in het koninklijk besluit garant staan voor een objectieve beoordeling van de taalkennis door twee deskundigen; dat in die voornoemde taalregelingen waarin de samenstelling van de examenjury op uiterst precieze wijze is voorgeschreven, telkens minstens twee leden zijn die als professor of onderwijzend personeel bij uitstek een deskundigheid hebben om een onafhankelijke en onpartijdige, voor iedereen gelijke objectieve beoordeling over de taalkennis te doen; dat de samenstelling van de examenjury in bestuurszaken zoals vastgesteld in het bestreden besluit zodanig afwijkt van die regelingen dat hij niet op een gelijke wijze is samengesteld en met dezelfde objectieve garanties is omkleed en dat er geen objectief, pertinent, adequaat en redelijk verantwoord criterium bestaat dat dit onderscheid kan verantwoorden en dat de enige ingeroepen verantwoording, namelijk de evolutie die zich in de taaltesting heeft voorgedaan sinds 1966 die ongelijkheid in regeling niet kan verantwoorden;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij op het eerste onderdeel van het eerste middel antwoordt dat het algemeen aanvaard is dat een samenstelling van een examenjury, waarin wordt voorzien in de aanwezigheid van een ambtenaar van gelijke of hogere graad dan die van de positie waar de laureaten van het examen in zullen toetreden en van een lid van het onderwijzend personeel of van een persoon

die geen ambtenaar is en gekozen wordt omwille van zijn bijzondere hoedanigheid, een voldoende garantie biedt voor een objectieve beoordeling; dat de overheid over een grote discretionaire bevoegdheid beschikt bij de beoordeling van wat vereist is om de nodige waarborgen voor objectiviteit te bieden waarbij de overheid zelfs kan afwijken van de bovenvermelde principes; dat de in artikel 4 voorgeschreven samenstelling deze regels respecteert en dat verzoeker niet aantoont waarom de in het reglement vervatte samenstelling geen voldoende waarborg zou bieden; dat zij verder nog opmerkt dat verzoeker er van uit lijkt te gaan dat ambtenaren doorgaans partijdig zijn, dat ook onder de vroegere regeling ambtenaren konden beslissen aangezien als er drie assessoren waren er altijd één ervan ambtenaar was zodat er, de voorzitter inbegrepen, twee ambtenaren waren op vier leden waarbij bij staking van stemmen deze van de voorzitter-ambtenaar doorslaggevend was, dat ook docenten de titel van professor mogen dragen en er overigens niet valt in te zien waarom een persoon die les geeft op universitair niveau doch niet de graad van professor heeft minder garantie zou bieden voor een objectieve beoordeling als een professor; dat de vroegere regeling voorzag dat in afwijking op de normale samenstelling de jury maar uit twee assessoren kon bestaan en dat dit de regel was geworden; dat verzoeker ook een verkeerde draagwijdte geeft aan de opmerking van de afdeling wetgeving van de Raad van State aangezien er alleen een aanbeveling gegeven wordt om de samenstelling van de examencommissies te regelen of nadere regels te bepalen die bij de samenstelling in acht moeten worden genomen teneinde te vermijden dat de examencommissies voor gelijkaardige examens te verschillend zouden zijn; dat de verwerende partij van oordeel is dat zij daaraan tegemoet is gekomen door de oorspronkelijke zinsnede “leden van het onderwijzend personeel, in activiteit of in rust gesteld” te vervangen door de zin “leden van het onderwijzend personeel die les geven of les gegeven hebben op het niveau van de waar te nemen functie of betrekking”; dat met betrekking tot het tweede onderdeel de verwerende partij opmerkt dat er verschillende taalregelingssystemen bestaan die elk hun eigen beoordelingssysteem voor de taalkennis van hun leden hebben, namelijk voor de bestuurszaken, voor het leger en in gerechtszaken; dat die regelingen niet vergelijkbaar zijn nu zij elk gericht zijn op hun eigen sector met zijn specifieke vereisten; dat de taaltesten onderling niet uitwisselbaar zijn zodat het slagen in een taaltest van een bepaald stelsel geen vrijstelling verleent voor de taaltest van een ander stelsel; dat alleen relevant is “dat de personen die dingen naar een bepaalde functie waarvoor het bewijs van taalkennis dient te worden geleverd, dit bewijs moeten leveren overeenkomstig eenzelfde taalregeling”;

3.3. Overwegende dat wat verzoeker in het eerste onderdeel van het eerste middel aanvoert in feite er op neerkomt dat de samenstelling van de examenjury zoals die door de nieuwe regeling mogelijk wordt gemaakt onvoldoende waarborgt dat de jury van een taalexamen al de kandidaten van dat examen op een objectieve en gelijke manier beoordeelt; dat hij hierbij ervan uitgaat dat op de overheid de verplichting rust om de examens die toegang geven tot openbare ambten zo te organiseren dat ze op een objectieve manier verlopen en dat de kandidaten door een bekwame jury worden beoordeeld en dat er daartoe in het bestreden koninklijk besluit onvoldoende waarborgen zijn omdat, vooreerst, er nog slechts minimum twee assessoren zijn en de leden uit het onderwijzend personeel niet meer moeten bestaan, zoals voorheen, uit professoren maar dat zij ook docenten of assistenten zouden kunnen zijn; dat evenwel niet ingezien wordt op welke manier twee assessoren in plaats van drie op zich de objectiviteit van de jury in gevaar zouden brengen evenmin als de omstandigheid dat professoren zouden kunnen vervangen worden door docenten en zelfs assistenten; dat verzoeker met die laatste redenering immers ervan uitgaat dat professoren meer objectief zouden zijn dan docenten en assistenten; dat verzoeker bovendien onterecht stelt dat het bestreden artikel 4, § 2, tweede lid, als gevolg heeft dat er in de jury voor het mondeling gedeelte geen assessor-ambtenaar kan worden aangesteld aangezien de voorzitter al een ambtenaar is en dat “deze bepaling (...) dan ook niet duidelijk en werkbaar (is), waardoor het bezwaar blijft bestaan dat de meerderheid van de jury (de voorzitter en een assessor-ambtenaar) kan bestaan uit ambtenaren (in geval van het wettelijke minimum van drie leden), wat geen structurele waarborg biedt voor objectiviteit”; dat immers uit de structuur van genoemd artikel 4 blijkt dat paragraaf twee handelt over de assessoren en derhalve alle leden van die paragraaf over die personen handelen; dat aldus voor het mondeling gedeelte slechts één van de assessoren een ambtenaar mag zijn en de voorzitter overeenkomstig die bepaling niet als ambtenaar mag worden geteld, zoals verzoeker verkeerdelijk doet; dat aldus door de vereiste dat de jury noodzakelijkerwijze steeds minimum één assessor moet hebben die niet afkomstig is uit de administratie, het bestreden besluit voldoende waarborg biedt voor een objectieve beoordeling; dat ten slotte de opmerking van de afdeling wetgeving van de Raad van State als volgt luidt :

"Zoals artikel 4 thans is geredigeerd, heeft de Vaste Wervingssecretaris een zeer grote appreciatievrijheid bij het samenstellen van de examencommissies, wat tot gevolg kan hebben dat de examencommissies voor gelijkaardige examens zeer verschillend kunnen zijn samengesteld. Teneinde betwistingen omtrent die samenstelling te vermijden, verdient het aanbeveling de

samenstelling van de examencommissies in het ontworpen besluit zelf te regelen of op zijn minst nadere regels te bepalen die de Vaste Wervingssecretaris bij de samenstelling van de examencommissies in acht dient te nemen, zoals thans in artikel 4 van het koninklijk besluit van 30 november 1966 het geval is”;

dat door in artikel 4, § 2, eerste gedachtestreepje te bepalen dat “leden van het onderwijzend personeel die les geven of les gegeven hebben op het niveau van de waar te nemen functie of betrekking” als assessoren kunnen worden aangewezen, het bestreden artikel aan die opmerking lijkt te beantwoorden aangezien hiermee de regeling vervat in het reeds genoemd koninklijk besluit van 30 november 1966 behouden lijkt; dat het eerste onderdeel van het eerste middel niet ernstig is;

3.4. Overwegende dat verzoeker in het tweede onderdeel van het eerste middel aanvoert dat de gelijkheid is geschonden tussen de kandidaten van taal-examens die worden ingericht op grond van de verschillende taalregelingen doordat de regels voor de samenstelling van de examencommissies in de andere taalregelingen verschillen van deze die nu voor de examens op grond van de bestuurstaalwet is uitgewerkt en er geen objectief, pertinent, adequaat en redelijk verantwoord criterium wordt aangevoerd dat dit onderscheid kan verantwoorden;

3.5. Overwegende dat de verwerende partij terecht heeft gesteld dat die regelingen elk “gericht zijn op hun eigen sector met zijn specifieke vereisten”; dat de taalkennis die wordt getest niet dezelfde is in elk regime maar telkens een specifieke, aan de eigen sector (gerecht, leger, bestuur) aangepaste, kennis; dat de taaltesten onderling niet uitwisselbaar zijn; dat namelijk het slagen in een taaltest van een bepaald stelsel geen vrijstelling verleent voor de taaltest van een ander stelsel; dat het gelijkheidsbeginsel niet lijkt te vereisen dat de examencommissies in elk van die stelsels op dezelfde wijze moeten zijn samengesteld; dat in zoverre er in het kader van het gelijkheidsbeginsel een vergelijking kan worden gemaakt tussen de regeling die in of op grond van de verschillende taalwetgevingen werd uitgevaardigd betreffende de samenstelling van de examencommissies van de taalexamens, de gelijkheid die moet worden gerealiseerd er in bestaat dat in elk van de stelsels de kandidaten de waarborg hebben dat zij beoordeeld worden door een bekwame jury die zo is samengesteld dat hij op een objectieve wijze de kandidaten kan beoordelen; dat dit te dezen het geval lijkt te zijn; dat het tweede onderdeel van het eerste middel derhalve niet ernstig is;

Overwegende dat verzoeker in een tweede middel aanvoert dat de verwerende partij artikel 4 van het genoemde koninklijk besluit van 8 maart 2001 niet op een zorgvuldige wijze heeft geredigeerd en alzo het zorgvuldigheidsbeginsel heeft geschonden en dat aangezien de bepalingen van dit artikel de onpartijdigheid van de jury niet garanderen ook het onpartijdigheidsbeginsel is geschonden;

Overwegende dat dit middel steunt op verzoekers kritiek uiteengezet in zijn eerste middel dat in zijn beide onderdelen niet ernstig bevonden is; dat dit middel derhalve evenmin ernstig is;

Overwegende dat geen enkele van de aangevoerde middelen ernstig bevonden zijn, dat aldus niet is voldaan aan een van de voorwaarden van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat die vaststelling volstaat om verzoekers vordering af te wijzen,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

### **Artikel 2.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op een oktober 2000 en een, door :

|       |             |                                   |
|-------|-------------|-----------------------------------|
| de H. | L. HELLIN,  | staatsraad, wnd. kamervoorzitter, |
| Mevr. | V. WAUTERS, | griffier.                         |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**V. WAUTERS.**

**L. HELLIN.**